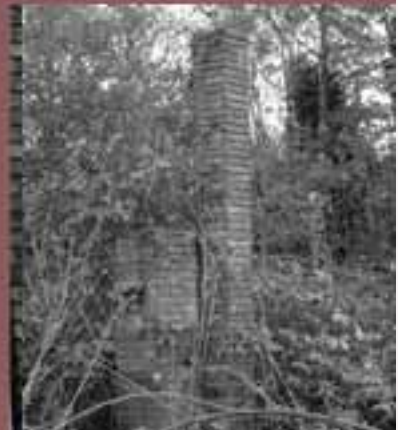

Stichting Hugo Kotestein

*Voor behoud en versterking van de
(historisch-) ruimtelijke kwaliteit van de
stads- en dorpsgebieden en het landelijk gebied*

JAARVERSLAG

2011

JAARVERSLAG 2011 STICHTING HUGO KOTESTEIN

Pagina 2	- Colofon
Pagina 3	- Voorwoord Bert Bakker "In de speeltuin"
Pagina 4	- Organisatie
Pagina 5	- Uitreiking oorkonde 2011 Molen de Arkduif Bodegraven
Pagina 6	- Verslag werkgroep Montfoort/Linschoten
Pagina 8	- Verslag werkgroep Bodegraven/Nieuwerbrug
Pagina 10	- Verslag werkgroep Kamerik
Pagina 12	- Verslag werkgroep Oudewater
Pagina 14	- Verslag werkgroep Harmelen
Pagina 17	- Verslag werkgroep Woerden/Zegveld

DE STICHTING HUGO KOTESTEIN

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied: de regio Woerden en omstreken.

Het gaat hierbij om beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt. Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichtings-Hollandse Historische Vereniging (SHHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen.

Dit gold onder meer het 17de eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Jasperszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). De stichting is dan ook naar hem genoemd. Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329. De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

Dit jaarverslag is een uitgave van de stichting Hugo Kotestein
p/a van Teijlingenweg 106
3471 GE Kamerik
www.hugokotestein.nl
E info@hugokotestein.nl
T 0348-401252

Dit jaarverslag is tot stand gekomen met medewerking van het bestuur en de werkgroepen van de stichting.

Foto's omslag:

Enkele foto's uit het boekje Monumenten en Herdenkingste-
kens Defensie-eiland (eigen uitgave van december 2011 dat u
kunt downloaden op www.hugokotestein.nl)

DE ORGANISATIE

Het werkgebied van de stichting is het hart van het Groene Hart en bestaat uit de huidige dan wel voormalige gemeenten Bodegraven, Driebruggen-Waarder, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden en Zegveld.

Globaal gaat het om een gebied dat ligt in het stroomgebied van de Oude Rijn en de Hollandse IJssel, ter weerszijden van de provinciegrens tussen Zuid-Holland en Utrecht.

De stichting kent een federatieve opzet. Lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in het gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, particulieren en andere belanghebbenden. Dit heeft geleid tot de oprichting van een zevental werkgroepen, die hieronder, met vermelding van hun voorzitter, worden genoemd:

Bodegraven - Gert-Jan Rodenburg
Harmelen - Pier Sinia
Kamerik - Hein Kuiper
Montfoort/Linschoten - Peter Versloot
Oudewater - Jan van 't Riet
Woerden-Zegveld - Piet Brak

BESTUUR

Het bestuur van de stichting bestaat statutair de voorzitters van de werkgroepen (hierboven) en het dagelijks bestuur, dat in 2011 bestaat uit:

Voorzitter – Bert Bakker
Penningmeester – Magdaleen Mulder
Secretaris – Marijke Okkerman

Voorts heeft de SHHV (Stichtings-Hollandse Historische Vereniging) statutair een zetel in het bestuur (vacant).

De stichting kent formeel geen leden, De deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten.

IN DE SPEELTUIN

Je moet het niet doen, terugkijken naar wat je tien, twaalf jaar geleden schreef. Dat bleek maar weer toen ik mijn eerste voorwoord voor het HK-jaarverslag over 1999 opzocht. Waarom deed ik het? Eenvoudig, omdat dit mijn laatste voorwoord zal zijn (1).

Ik had in 1999 een gesprek met Frank Go, hoogleraar toerisme in Rotterdam. We hadden het over de onaantrekkelijkheid van de moderne stad met zijn winkelketens en de bijbehorende reclame-uitingen. Go vertelde dat er op dat punt soms wel iets veranderde. In Florence bijvoorbeeld waar men schreeuwerigheid uit het straatbeeld wilde verbannen.

Ik schreef: 'Stel je voor, dat zoiets in de winkelstraten van Woerden zou gebeuren. Al die bordkartonnen opzetgevels weg. Geen naargeestige lichtbakken meer, maar stijlvolle beletteringen. Raampartijen die weer recht doen aan de maat van de gevels.' Een jaar later schreef ik over het buitengebied en het gebrek aan bescherming: 'Het Groene Hart is de laatste jaren weliswaar in heel wat bestuurlijke armen gesloten. Maar het is de vraag of die bescherming veel zal uitmaken. Er zijn zoveel tegenstrijdigheden!'

U voelt het al aankomen: is er iets veranderd? Nee. Na 12,5 jaar in het kraaiennest van Hugo Kotestein weet ik dat de weg van bescherming en behoud over ruwe paden gaat. Je bent niet altijd welkom met een verhaal over cultuurhistorische betekenis en kennis van specifieke details die bij een object uit die-en-die tijd in die-en-die streek horen. Maar, het is en blijft een mooi 'vak', en dat is ook Hugo Kotestein.

Het is waar dat juist de afgelopen jaren weer een terugslag valt te bespeuren. Het was een treurig dieptepunt in mijn HK-'carrière' toen ik in 2009 met Hein Kuiper op het lege-kantorenterrein van Woerden het politiebureau binnen stapte om aangifte te doen van de moedwillige afbraak van een historische boerderij in de woeste en ledige gronden achter Kamerik. Een gemeentelijk monument, dat ook.

Wij waren zo naïef om te denken dat men het van overheidszijde met ons eens zou zijn. Eerst al viel de gemeente af, die het niet nodig vond op te treden. Hetzelfde gold voor justitie. Het is nog wel even onderzocht maar aangezien het afbreken van een gemeentelijk monument geldt als niet meer dan een overtreding bleven we zitten met het katterige gevoel dat we weer eens op de bierkaai waren gestuit.

Het slopen gaat trouwens gewoon door, waar mogelijk steken we een voet tussen de deur. De mogelijkheden zijn beperkter geworden, maar dat is voor sommigen nog niet genoeg. In Woerden gaan nu stemmen op om het gemeentelijke ruimtelijke ordeningsbeleid maar helemaal af te schaffen. Op naar het Wilde Westen!

Ruimtelijke ordening is al een grote speeltuin voor avonturiers.

Dat wordt regelmatig onthuld in 'De slag om Nederland' (VPRO-tv). Ik denk aan een aflevering *het hoofdkantoren*. Het ging om KPMG en Cap Gemini die allebei om de paar jaar nieuwe hoofdkantoren bleven bouwen. Niet omdat ze uit hun voegen groeiden maar omdat je op een nieuwbouwproject iedere keer zoveel kan verdienen. En het 'oude' hoofdkantoor? Dat komt vervolgens op de schroothoop van de leegstand. Bedrijventerreinen, net zo iets. Steeds weer verschijnen er rapporten van consultants, ingehuurd om aan te tonen dat het gebrek eraan de spuigaten uitloopt. Ja, het gaat slecht met ons aflopen als niet snel een nieuw bedrijventerrein wordt aangelegd. Waar? In een polder natuurlijk, het Groene Hart levert ze uit voorraad.

Hugo Kotestein's onvermoeibare eerste voorzitter, Anne de Goederen, heeft in 2011 aan een rapport gewerkt waaruit blijkt dat bestuurders bij het bepleiten van bedrijventerreinen vooral hun eigen ficties presenteren. De spaden moeten de grond in. Maar, toont De Goederen aan, er is in veel gevallen ruimte genoeg op bestaande terreinen die niet wordt benut (2).

Dit lijkt een somber stukje te worden, merk ik. Maar vergis u niet, tegenslagen horen erbij. En dan, Hugo Kotestein is er niet alleen voor de dagen met mooi weer. Het mooie is namelijk ook dat de boodschap in die permanente botsing van meningen en standpunten altijd wel ergens landt. En daar gaat het om.

Tenslotte toch nog een vrolijk vooruitzicht: er is een "oude stad" in het heelal ontdekt (3). Het zette mijn fantasie aan het werk. Een oude stad? Dat mag je wel een kolfje naar onze hand noemen. Ja, als we ooit een rusthuis voor moegestreden Kotesteiners willen oprichten dan moeten we het daar doen. En dan vragen we onze eigen Hugo om het te ontwerpen: ik denk aan een evenbeeld van zijn Proveniershuis. Hoe zal dat schitteren, in de donkere en verre diepten van onze melkweg!

Bert Bakker, voorzitter

1. Bert Bakker legt in mei 2012 de voorzittershamer van de stichting HK neer
2. Lees het rapport van Anne de Goederen op de website van HK: www.hugokotestein.nl
3. Persbericht UvA, 6 maart 2012

STICHTING HUGO KOTESTEIN

ONZE ACHTERBAN

Het aantal leden van de werkgroepen stond in 2010 uit 36 personen. In 2010 waren er 70 donateurs (dit is excl. donaties van werkgroepleden waarvan het merendeel ook jaarlijks geld doneert). In 2011 zijn deze aantallen gelijk gebleven. Het is voor de continuïteit van de stichting van belang dat er zich nieuwe leden voor het werk in de werkgroepen en donateurs aanmelden.

VERGADERINGEN

In het verslagjaar hebben drie plenaire vergaderingen plaatsgevonden: op 7 maart, 11 mei en 3 november 2011.

De stichting vergadert normaliter tweemaal per jaar met het dagelijks bestuur en de voorzitters van de werkgroepen. Daarnaast wordt eenmaal per jaar een plenaire vergadering georganiseerd waar alle werkgroepleden en donateurs voor worden uitgenodigd. In 2011 was dat in Bodegraven op 9 juni.

Donateurs en HK-ers waren uitgenodigd door de werkgroep Bodegraven, waar we ontvangen werden in de Hervormde Kerk Bodegraven. Aldaar was een presentatie over Geschiedenis van Bodegraven met rondleiding door Bodegraven door Dirk Bouwman, koster van de Hervormde dorpskerk.

FINANCIEEL

De grootste onkostenposten in 2011 waren het jaarverslag, de HK-oorkonde en de avond in de Hervormde kerk in Bodegraven. De begrote kosten voor deze activiteiten werden niet overschreden.

In 2011 hebben we van donateurs, werkgroepleden en giften € 2.101,- ontvangen. Dit was ruim € 100 minder dan in 2010. Dit werd echter goed gemaakt door een hogere rente opbrengst van ons kapitaal. We hebben het boekjaar afgesloten met een positief saldo van € 115,28. De kascommissie heeft de boekhouding gecontroleerd en goedgekeurd.

ANBI STATUS VANAF 1 JANUARI 2011

Vanaf 1 januari 2011 zijn uw giften aan De Stichting Hugo Kotestein aftrekbaar van het belastbaar inkomen i.v.m. verkrijging ANBI-status.

We hopen dat dit bedrijven en particulieren zal stimuleren om een donatie te doen aan onze stichting.

Omdat wij geen subsidies ontvangen zijn wij namelijk voor onze inkomsten afhankelijk van donaties, giften en rente. Dit betekent dat we onze uitgaven zoals secretariaatskosten zoveel mogelijk moeten beperken. Het bestuur ontvangt voor haar werkzaamheden geen vergoeding.

Magdaleen Mulder
penningmeester

UITREIKING HUGO KOTESTEIN-OORKONDE

MOLEN DE ARKDUIF IN BODEGRAVEN

Tijdens een druk bezochte bijeenkomst in het restaurant van molen De Arkduif in Bodegraven is op zaterdag 8 oktober de Hugo Kotestein-oorkonde 2011 uitgereikt. De oorkonde werd door burgemeester Chris van der Kamp van de nieuw gevormde gemeente Bodegraven-Reeuwijk aangeboden aan de voorzitter van het bestuur van de stichting De Arkduif, Johan Hakkenberg.

‘Wij waren heel blij toen we hoorden, dat wij voor de oorkonde in aanmerking kwam,’ aldus Hakkenberg in zijn dankwoord. Burgemeester Van der Camp had tevoren de inspanning en volharding van de stichting geprezen bij het restaureren van de molen. Deze dateert uit het eind van de zeventiende eeuw en is een van de eerste stenen korenmolens in Nederland. De molen is een rijksmonument.

Ook voorzitter Bert Bakker van Hugo Kotestein bedankte de stichting De Arkduif voor haar werk. ‘Juist op dit moment,’ zei hij, ‘is het van belang dat wij allemaal beseffen dat onze inzet voor het monument – of het nu om een prachtig gebouw of een stukje landschap gaat – voor tweehonderd procent noodzakelijk is. Er heerst een gure wind voor heel veel zaken van waarde, en we weten met Lucebert dat alles van waarde weerloos is in de storm van onverschilligheid en verkeerde zuinigheid die nu waait.’

Sinds enkele jaren is op de begane grond een restaurant (met terras) en in pandig een kleine bierbrouwerij gevestigd. Ook is er een winkel waar bier en streekproducten worden verkocht. Het bovenwerk van de molen is met de hulp van rijk, provincie en gemeente weer draaivaardig gemaakt. Bijzonder is dat de molen tot onder de kap kan worden bekeken.

Foto boven: Links Burgemeester Chris van der Kamp, midden Johan Hakkenberg voorzitter van de stichting de Arkduif, rechts voorzitter van Hugo Kotestein Bert Bakker.

Foto midden: Burgemeester Chris van der Kamp overhandigt Johan Hakkenberg de oorkonde

Foto onder: Voorzitter werkgroep HK Bodegraven Gert-Jan Rodenburg en Johan Hakkenberg.

VERSLAG VAN DE WERKGROEP MONTFOORT/LINSCHOTEN

BESTUURLIJK

De werkgroep heeft geheel 2011 bestaan uit 6 personen.

Begin 2011 is Janneke Staller teruggetreden. De huidige samenstelling van de werkgroep is:

Peter Versloot – voorzitter

Ada Beerthuizen-van Kooten

Anne de Goederen

Cees Ouwehand

Gerard Rozendal

Arjan Uithol

De werkgroep heeft zesmaal voor regulier overleg vergaderd. Tussentijds zijn de leden meerdere keren bijeen geweest om adequaat te kunnen reageren op actualiteiten en in kleiner verband op plannen die de werkgroep vanuit de gemeente werden voorgelegd. De voorzitter is namens de stichting afgevaardigd in de monumentencommissie

ACTIVITEITEN

Er waren tal van belangrijke aandachtspunten en ontwikkelingen binnen het werkgebied, waarbij de ontwikkeling rondom het terrein van de steenovenfabriek IJsseloord en bestemmingsplan buitengebied de meeste aandacht vergden.

GEMEENTELIJK MONUMENTENBELEID

De werkgroep speelt een zeer (pro)actieve rol bij de samenstelling van de lijst met kandidaat panden voor de gemeentelijke monumentenlijst. In 2011 is helaas slechts 1 pand aan deze lijst toegevoegd: het herenhuis aan de Lieve Vrouwegracht 31 in Montfoort. De monumentennota is door de gemeenteraad verlengd voor een periode van 5 jaar. Daarbij is teleurstellend dat de jaarlijkse dotatie van de bijbehorende subsidieregeling is opgeschort. Gelukkig is er nog wel voldoende kapitaal om aan aanvragen te kunnen voldoen.

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

De gemeente heeft de werkgroep reeds in het voortraject van de plannen benaderd om mee te denken. Hiervan is uitgebreid gebruik gemaakt. De werkgroep heeft uitvoerig gereageerd op het voorontwerp van het bestemmingsplan.

JAN SNEL – HERINRICHTING STEENOVENTERREIN IJSSELOORD.

Sinds begin 2011 werkt de werkgroep samen met de omwonenden en de Werkgroep Behoud Lopikerwaard aan een plan voor de herinrichting van steenoverterrein IJsseloord, eigendom van H. van Zandwijk c.s., directeur van Jan Snel B.V.

De werkgroep heeft reeds enkele jaren een onbeantwoorde zienswijze uitstaan over een art. 17 procedure. Met assistentie van de Kamer van Koophandel, de Landschapscoördinator van de gemeente Montfoort en de Kon. Ned. Heidemij voor procesbegeleiding is aan Van Zandwijk en de gemeente aangeboden met een plan te komen waar iedereen blij van wordt. Het plan omvat

de restauratie van de steenovenshuur inclusief bazenwoning en het herstellen van het uiterwaardenlandschap in ruil voor een uitbreiding van 1 ha. van het bedrijventerrein van Jan Snel. Bijzonder is dat de werkgroep met Gerard Rozendal over een deskundige beschikt over het opstellen van business cases. Wethouder Jonkers heeft aangegeven te streven naar een totaaloplossing met een eindplaatje, waar alle partijen mee kunnen leven en die ook het huidige industrieterrein en alle vergunningsperikelen omvat. Begin 2012 is bekend geworden dat partijen het eens zijn geworden en is het gezamenlijk plan aan de achterbannen en gemeenteraad gepresenteerd. Het plan werd enthousiast ontvangen. De volgende stap is de aanpassing van het bestemmingsplan en het verkrijgen van een akkoord van de provincie.

4. OVERIGE ZAKEN IN DE GEMEENTE

- Timotheÿsschool

De werkgroep dringt ernstig aan op behoud van de oude Timotheÿsschool aan de Liefhovendijk. Ook heeft de werkgroep gepleit voor aanwijzing als gemeentelijk monument. Dit wordt echter door de gemeente aangehouden. De school is beeldbepalend op de Liefhovendijk en heeft een belangrijke rol gespeeld in het sociale leven van de Linschotenen. Eind 2011 heeft de gemeente de ontwikkeling van het terrein incl. de oude school in onderzoek

- Kastanjabomen op het Kasteelplein

De werkgroep heeft haar bezorgdheid uitgesproken over de oude kastanjabomen op het historische Kasteelplein. Op advies van de werkgroep heeft boomchirurg Copijn uit Groenekan advies uitgebracht.

MEDIA-UITINGEN

De werkgroep heeft haar visie over verschillende lokale onderwerpen in de media diverse keren kenbaar gemaakt. De werkgroep kwam o.a. op voor het behoud van de oude Timotheÿsschool en leverde een grote bijdrage aan de planvorming rondom steenfabriekterrein IJsseloord. De werkgroep steunde de oppositie tegen de rigoureuze bomenkap langs de provinciale wegen in de Lopikerwaard, hetgeen vrij onverwacht toch nog een herplant opleverde.

OVERLEG MET DE GEMEENTE

Ook in 2011 is er zesmaal overleg geweest met de wethouder Ruimtelijke Ordening van de gemeente Montfoort. Dit regulier overleg is wederzijds openhartig. De werkgroep is zeer te spreken over de sfeer en het respect voor elkaar van dit periodieke overleg. De werkgroep wordt door de gemeente in een vroegtijdig stadium bij ruimtelijke ontwikkelingen betrokken en de wethouder wordt op de hoogte gebracht van de zorgen van de werkgroep.

Ook met de burgemeester is tweemaal overleg geweest over specifieke monumentenzaken. Hierbij is onder meer gesproken over de in slechte staat verkerende stadsmuur. De gemeente zoekt naar mogelijkheden om deze te herstellen.

MONTFOORT/LINSCHOTEN

Boven de steenoverschuur op steenoverterrein IJsseloord en onder de constructie van de schuur

HELP ONS BESCHERMEN
EN WORD NU DONATEUR
VAN HUGO KOTESTEIN
(dit kan al voor 15 euro per jaar)
www.hugokotestein.nl

Postgiro 355 1080

Uw gift is vanaf
1 januari 2011 aftrekbaar van
de belasting ivm ANBI status

VERSLAG VAN DE WERKGROEP BODEGRAVEN

BESTUURLIJK

In februari heeft Wil Baas het voorzitterschap overgedragen aan Gert-Jan Rodenburg.

De werkgroep bestaat uit:

Jan Labordus	vanaf 1986
Gert-Jan Rodenburg	vanaf 1988 (voorzitter)
Wil Baas	vanaf 2002
Ries de Vos	vanaf 2002
Chris Zwaan	vanaf 2002

DE OPEN MONUMENTEN DAG

Gert-Jan Rodenburg was mede voor onze stichting betrokken bij de organisatie van de Open Monumentendag.

TUIN VAN GHESEL GROTHE, NOORDSTRAAT

De zogenaamde Tuin van Ghesel Grothe, gelegen tussen Noordstraat, Marktstraat en Bodelolaan, is een prachtige particuliere stadstuin. De tuin heeft altijd heel beschut gelegen en is zo mooi geworden door tientallen jaren van aanhoudende zorg van de familie Ghesel Grothe. Gezien de ruime grootte en de ligging in het dorpscentrum is het logisch dat de tuin belangstelling zou trekken van projectontwikkelaars. En dat is gebeurd, de tuin is momenteel in handen van een projectontwikkelaar die er wil bouwen. Een zeer actieve vereniging van omwonenden probeert, met alles wat in hun vermogen ligt, de bouw in de tuin tegen te gaan.

Onze werkgroep geeft daar waar mogelijk morele steun om deze tuin te behouden. We achten de kans dat de tuin behouden blijft echter niet zo groot.

BOUWPLANNEN OOSTZIJDE ENKELE WIERICKE

Aan de Weiweg 1 in Nieuwerbrug, tussen de beide Wierickes, staat een boerderij met bijgebouwen. Er waren plannen om in plaats van deze boerderij en bijgebouwen drie nieuwe villa's te bouwen. In het kader van de zogenaamde "ruimte voor ruimte-regeling", zou hier een mogelijkheid voor zijn, o.a. door uitruil van gesloopte bijgebouwen op Weijland 30.

Een plan voor nieuwbouw van villa's, juist op die plek is eigenlijk te gek voor woorden. Het betreft niet-agrarische bebouwing in een open agrarisch gebied in het Groene Hart, met ook nog een bijzondere verbindingsfunctie in de Ecologische Hoofdstructuur en liggend in de Oude Hollandse Waterlinie. Iedereen die de situatie ter plekke bekijkt zal dat op zijn minst heel raar vinden.

Al eerder hebben wij, als waarschuwing, zowel de provincie als de gemeente, de nadelige gevolgen van dit plan voor dit gebied voorgelegd en een alternatief voor de "ruimte voor ruimte"-regeling voorgesteld. Wij blijven dit volgen.

SLOOP BOERDERIJ NOORDZIJDE 124, UIT BEGIN 1700

De werkgroep heeft bezwaar gemaakt tegen de sloop van de oude boerderij aan de Noordzijde en tegen de bouw van een nieuwe woning op dezelfde plaats. Het college van B & W heeft de bezwaarschriften van de werkgroep wel ontvankelijk maar niet gegrond verklaard.

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft op 9 maart 2011 bekend gemaakt dat er een vergunning is afgegeven voor het slopen van de woning met daaraan vast de oude stal op Noordzijde 124. Maar de boerderij was begin februari al gesloopt, zodat bezwaar maken eigenlijk geen zin meer had. Bovendien bleek de sloopvergunning niet zozeer te gaan over wel of niet slopen, maar meer over de manier van slopen.

Voor de werkgroep werd duidelijk dat de gemeente helemaal geen middelen ter beschikking heeft om sloop van cultuurhistorisch waardevolle elementen tegen te gaan als die geen juridische status hebben. Alleen zo'n status biedt handvatten om cultuurhistorische waarden te behouden. De werkgroep heeft toch bezwaar ingediend om aandacht te vragen voor behoud van cultureel erfgoed, specifiek de boerderijlinten.

Het succes zat in de staart. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft nog geen beleid ontwikkeld voor het in stand houden van boerderijen die deel uitmaken van een boerderijlint. De commissie Bezwaar en beroep adviseerde de gemeente om dat beleid te gaan ontwikkelen. In die zin heeft de werkgroep toch iets bereikt.

PROJECT 'BEBOUWINGSLINTEN'

Stichting Landschapsbeheer Zuid-Holland probeert met het project 'bebouwingslinten' bewoners van de bebouwingslinten te enthousiasmeren om actief bezig te zijn met hun omgeving, waarbij vooral wordt gedoeld op het streekeigen karakter van het bebouwingslint. Samen met bewoners willen zij groene landschapselementen die van oorsprong voorkomen in de streek, herstellen of aanplanten.

Voor de bebouwingslinten "de Meije" en "Oudbodegraafseweg" heeft de werkgroep mede geadviseerd. Ook hier heeft de werkgroep extra aandacht gevraagd voor het behoud van die, bijzondere, bebouwingslinten.

INSPRAAK PLAN BODEGRAVEN NOORD-OOST (O.A. MOSKEE)

Voor het gebied tussen begraafplaats Vredenhof en het noord-zuid lopende gedeelte van de omleidingsweg aldaar had de gemeente een ontwerp-bestemmingsplan ter inzage gelegd. In dat plan was aan de westkant de mogelijkheid geboden een moskee te bouwen, ter vervanging van de moskee bij het oude Schuitema-complex. De plaats voor de moskee was ruim bemeten. Aan de noord- en de oostkant zouden dan compacte woningen in de vorm van flat gebouwd kunnen worden. De omwonenden

BODEGRAVEN

hadden grote bezwaren tegen de moskee. Onze werkgroep had vooral bezwaren tegen de flats aan de noord- en de oostzijde, direct langs het grootste onbebouwde weidegebied van Zuid-Holland. We hebben een bezwaarschrift ingediend. Het betreft namelijk één van de mooiste doorkijkpunten van ons dorp.

Bovendien gaat het hier om het grootste aaneengesloten, niet door wegen doorsneden, poldergebied in de provincie.

De invloed op het kerngebied, welke unieke natuurwaarden bezit, is dan ook groot.

Juist die invloed aan de randen heeft zijn negatieve invloed in het midden gebied.

Wij zijn dan ook van mening dat alle bouwactiviteiten rond dit gebied niet moeten gaan plaatsvinden.

Bekijken van de bouwplannen voor de uitbreiding van de begraafplaats en het te slopen pand bij de inrit.

In juni hebben wij ingesproken bij het concept ontwerpplan. Het gaat om uitbreiding van de begraafplaats en het slopen van de oude beheerders woning. Dit is nodig om om een extra inrit naar de parkeerplaats te realiseren, met name om de historisch waardevolle lindenlaan te behouden.

Dat is naar onze mening van groot belang. Daarom hebben wij ingestemd met het concept-ontwerpplan.

ERFGOEDNOTA VAN DE GEMEENTE BODEGRAVEN-REEUWIJK

De werkgroep heeft geparticipeerd in het opstellen van de Erfgoednota door aanvullingen c.q. verbeteringen aan te dragen. Specifiek hebben wij voorgesteld de boerderijlinten van de Zuidzijde, de Noordzijde, de Meije en de Oudbodegraafseweg, een juridische status te geven zoals die ook geldt voor dorps- of stadsgezichten die beschermd zijn.

Tevens heeft de werkgroep medewerking verleend aan een rapport van bureau RAAP, een adviesbureau voor archeologische monumentenzorg en cultuurhistorie. Dit rapport was nodig voor de Erfgoednota. Een onderdeel van die nota is de Archeologische Verwachtingskaart. Speciaal in kaartbijlage 3 daarvan, staan historisch-geografische waarden aangegeven die specifiek betrekking hebben op de gebieden rondom Bodegraven.

BIJZONDERE PLENAIRE VERGADERING

van de Stichting Hugo Kotestein te Bodegraven
Op 9 juni heeft de werkgroep een bijzondere plenaire vergadering van de Stichting Hugo Kotestein georganiseerd.
Op pagina 4 van dit verslag leest u hierover meer.

UITREIKING HUGO KOTESTEIN OORKONDE 2011

De werkgroep heeft de uitreiking van de Hugo Kotestein oorkonde 2011 georganiseerd.

Op zaterdagmiddag 8 oktober heeft burgemeester C. van der Kamp van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk de Hugo Ko-

testein oorkonde uitgereikt aan de heer J.G. Hakkenberg, voorzitter van Stichting De Arkduif. De oorkonde is een blijk van waardering voor de voorbeeldige wijze waarop de restauratie en het maalvaardig maken van de Molen De Arkduif is gerealiseerd. We mogen terugzien op een geslaagde middag.
Meer hierover op pagina 5 van dit verslag.

DE NABIJE TOEKOMST VAN HK BODEGRAVEN

Het bestuur van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft duidelijk gemaakt dat het zorg wil hebben voor de cultuurhistorie van gemeente. En dat heeft al effect gehad: De Monumentencommissie is weer nieuw leven ingeblazen. De Historische Kring en onze werkgroep Bodegraven van Stichting Hugo Kotestein zijn weer bekend op het gemeentehuis. Er wordt een Erfgoednota opgesteld en de MIP-lijst is weer ter hand genomen. De vooruitzichten zijn goed.

Aan de andere kant is de gemeente met ingang van 1 januari 2011 veel groter geworden. Er zijn de dorpen Bodegraven, Reeuwijk-Brug, Reeuwijk-Dorp, Driebruggen, Waarder en Nieuwerbrug. Daarnaast zijn er nog diverse buurtschappen. Als we daar overal met dezelfde intensiteit de vinger aan de pols willen houden moeten we de activiteiten sterk uitbreiden. Daarvoor zijn een flink aantal nieuwe mensen nodig.

HELP ONS BESCHERMEN EN
WORD WERKGROEPLID VAN
HUGO KOTESTEIN

T 0348 401252

E: info@hugokotestein.nl

VERSLAG VAN DE WERKGROEP KAMERIK

BESTUURLIJK

De werkgroep behartigt de belangen van de Stichting in het gebied van de voormalige gemeente Kamerik, bestaande uit de buurtschappen 's Gravensloot, Houtdijken, Kamerik, Kanis, Oud Kamerik en Teckop. De werkgroep bestond gedurende de verslagperiode uit de volgende leden:

Hein Kuiper, Mijzijde 49, Kamerik (voorzitter)
Leendert Noordergraaf, Lindelaan 11, Kamerik
Paul Ranke, Houtkade 1, Kamerik

De werkgroep heeft in 2011 zes maal formeel vergaderd. Kort samengevat waren de belangrijkste activiteiten van de werkgroep:

BRAND IN 'DE HERBERG'

Begin februari heeft een korte maar hevige brand gewoed in het achterhuis van 'de Herberg', middenin het dorpshart van Kamerik. Een herbouwplan met behoud van de originele voor- en zijgevels van het in het beschermd dorpsgezicht gelegen pand is mede na overleg met de stichting tot stand gekomen. Groot was dan ook onze ontzetting toen de voor- en zijgevel eind juni 2011 toch gesloopt zijn. Er bleek alsnog vergunning voor de sloop te zijn gegeven, maar deze vergunning was nog niet gepubliceerd en nog niet in werking getreden. In nauw overleg met de stichting is herbouw van beide gevels door de aannemer ter hand genomen.

SLOOP EN VERVANGENDE NIEUWBOUW

In 2011 is in een aantal gevallen toestemming geven voor sloop en vervangende nieuwbouw van karakteristieke en cultuurhistorisch waardevolle panden. Deze vergunningen zijn ons inziens in strijd met de geldende voorschriften van het bestemmingsplan afgegeven, en derhalve in strijd met de wet. Wij maken ons zeer bezorgd over deze ontwikkeling, die lijkt samen te hangen met de recente komst van een nieuw college van B&W. Overleg met wethouders en de gemeenteraad over deze ontwikkeling heeft geen tastbaar resultaat opgeleverd.

Hierop heeft de stichting één geval geselecteerd om formeel bezwaar aan te tekenen, te weten de sloop van de gevels van 'de Herberg'.

Dit bezwaarschrift is behandeld door de gemeentelijke commissie voor de bezwaarschriften. Deze heeft onze bezwaren gegrond verklaard 'wegens ondeugdelijke motivering en strijdigheid met de wet'. Na heroverweging heeft het stadsbestuur echter besloten het bestreden besluit te handhaven. De stichting is zeer verontrust over deze ontwikkeling.

KERKBRUG

Wij hebben ons plan om de verdwenen brug voor de Kerkstraat (foto links) in Kamerik weer terug te leggen helaas moeten uitstellen omdat plaatsing verhinderd is door de tijdelijke containers die over de wetering zijn geplaatst na de Herbergbrand. Zodra de situatie weer hersteld is pakken wij dit project weer op. Dankzij een toezegging van de stichting Stadsherstel Woerden is het project financieel rond.

DORPSBRUG

De dorpsbrug in Kamerik is in slechte staat en dient vervangen te worden. De stichting heeft fotomateriaal aangeleverd waaruit het oorspronkelijke uiterlijk van de dorpsbrug blijkt en voorstellen gedaan over de breedte en inrichting van het brugdek. Wij moeten helaas constateren dat discussies over het uiterlijk, breedte en al of niet beweegbaar maken van het

brugdek herstel van de brug tot nu toe hebben verhinderd.

GEMAAL OUD-KAMERIK

Het waterschap is in 2011 gestart met de bouw van een nieuw gemaal langs de Grecht in de polder Oud-Kamerik. Een suggestie van de stichting om op het platte dak van het gemaal een uitzicht/informatiepunt te realiseren is door het waterschap overgenomen. Over de met de komst van het nieuwe gemaal samenhangende herinrichting van de diverse peilgebieden in de polder is voor het deel ten noorden van de Kwakelbrug discussie ontstaan tussen bewoners en het waterschap. De stichting houdt hierbij vast aan het oorspronkelijke in goed overleg met het waterschap al in 2007 vastgestelde plan.

OPEN MONUMENTEN DAG

De werkgroep heeft voor alle leerlingen van de bovenbouw van de basisscholen een rondleiding door het dorp en een bezoek aan het voormalige gemeentehuis verzorgd. Aan de hand van de gebrandschilderde ramen in het gemeentehuis is speciale aandacht geschonken aan Kamerik in de 2e wereldoorlog en de onder het gemeentehuis gevestigde commandopost van de dienst Bescherming Bevolking (BB) uit de daarop volgende 'koude oorlog'.

VARIA

- Beoordeling bouwaanvragen:

Een aantal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop aan objecten in ons werkgebied zijn ingezien en beoordeeld op aantasting van monumentale of cultuurhistorische waarden. Gelukkig was het dit jaar slechts in een enkel geval noodzakelijk in actie te komen.

- Advisering:

Een aantal adviezen is uitgebracht aan de (meestal nieuwe) eigenaren van monumentale panden en boerderijen in ons werkgebied. Dit geschiedt soms ook in samenwerking met de gemeentelijke monumentencommissie.

- Kameriks archief

Wij zoeken nog steeds een vrijwilliger die ons archief inventariseert, ontsluit en actualiseert.

VERSLAG VAN DE WERKGROEP OUDEWATER

BESTUURLIJK

De werkgroep Oudewater, bestaat uit de volgende leden:
Jan van 't Riet (voorzitter)
Cor van den IJssel,
Theo Pollemans,
Jacques Zanen namens de Geschiedkundige Vereniging
Het contact adres is: J.B.van 't Riet,
Kromme Haven 3, 3421 BK Oudewater
(tel 0348 562007- mail j.vant.riet@hetnet.nl)

DOELSTELLING

De binnenstad van Oudewater heeft een hoge cultuurhistorische waarde met veel monumenten en een beschermd stadsgezicht. Ook in de buitengebieden van Oudewater bevindt zich veel cultureel erfgoed in de vorm landschap, landschapselementen en boerderijen. De werkgroep Oudewater stelt zich het behoud van monumenten ten doel, het in stand houden van het beschermd stadsgezicht en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het stadsgezicht en het landschap rond Oudewater. Wij proberen deze doelstellingen te realiseren door overleg met de gemeente en politieke partijen, door publiciteit, door acties en gevraagd of ongevraagd advies.

ACTIVITEITEN

Deze doelstellingen proberen wij op de volgende wijze te realiseren:

Viermaal per jaar vindt er overleg plaats met de heer L. Bos ambtenaar monumentenzorg waarbij gesproken wordt over bestemmingsplannen, bouwprojecten, de monumentenlijst en restauraties van monumenten, archeologisch onderzoek, gevelstenen en bordjes, het behoud van de Oud Hollands Waterlinie, boerderijen, erven en beplanting etc.

Daarnaast vindt er eenmaal per jaar een overleg plaats met de verantwoordelijke wethouder de heer J.W. van Wijngaarden, waarbij de samenwerkingsverbanden met de gemeente en de werkwijze van Hugo Kotestein besproken wordt.

BESCHERMD STADSGEZICHT EN RUIMTELIJKE KWALITEIT

Bij het overleg met de gemeente wordt de werkgroep HK op de hoogte gehouden van nieuwe projecten d.m.v. startnotities bij initiatieven van grote ruimtelijke projecten zodat er tijdig geanticipeerd kan worden op nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Dit biedt eventueel de mogelijkheid om bij het vooroverleg van bouwplannen betrokken te worden. Speculanten en projectontwikkelaars willen graag, met hun bouwplannen de grenzen overschrijden, die gesteld zijn binnen het beschermd stadsgezicht. Het is belangrijk dat de gemeente Oudewater zich aan de regels houdt die zij zelf gesteld heeft.

BOUW APPARTEMENTEN COMPLEX ZUID LINSCHOTERKADE

Veel tijd en energie hebben de werkgroep HK, samen met de omwonenden, besteed met het aantekenen van bezwaar tegen dit bouwplan, tot aan de Hoge Raad, die het hoger beroep inmiddels ongegrond verklaard heeft. Een gevoel van onvermogen blijft en veel zaken in de procedures zijn voor veel burgers onverteerbaar en zullen aan het nieuwe complex blijven hangen. Inmiddels is de bouw gevorderd en kunnen we binnenkort (genieten?) van dit vier verdiepingen tellende appartementencomplex binnen het beschermd stadsgezicht aan de oude gracht, die als rijksmonument staat aangemerkt. Rest nog een fikse rekening van vervuilde grond waar niemand zich verantwoordelijk voor voelt.

BOUWPROJECT SINT JANSTRAAT

In 2010 heeft de werkgroep HK haar visie geven op het beeldkwaliteitsplan voor 32 appartementen op deze locatie aan de St. Janstraat binnen het beschermd stadsgezicht. Ons bezwaar richtte zich hier tegen de bouwhoogte, de bouwmassa en de vorm van het plan ten opzichte van de omgeving. Het project wijkt als bouwplan volledig af van het patroon van het vroegere bolwerk. Inmiddels is er een gewijzigd plan van 22 appartementen, dat mogelijk minder dominant overkomt. Het nieuwe beeldkwaliteitsplan is nog niet aan de orde gesteld.

BOUWPROJECT WIJNGAARDSTRAAT

Ook hier heeft de werkgroep HK in 2010 haar visie gegeven op het beeldkwaliteitsplan voor 32 appartementen op deze locatie aan de Wijngaardstraat binnen het beschermd stadsgezicht. Onze kritiek ging vooral naar de bouwhoogte van het project. Ook hier komt mogelijk een gewijzigd plan waarvan het nieuwe beeldkwaliteitsplan nog aan de orde moet komen.

BOUWPROJECT PAPHOEF

Papenhoef, een tuin met een tuinhuisje (priel) en enkele zeer oude bomen aan de IJssel waar in de 18e eeuw de gegoede burgers van Oudewater kwamen om zich te verpozen. In het verleden zijn diverse bouwplannen gemaakt en afgewezen. Ook HK heeft in 2010 haar visie gegeven over de ontwikkeling van dit stukje grond. In 2011 is een beeldkwaliteitsplan door de gemeente aangenomen voor de bouw van een twaalfstal appartementen waarbij het tuinhuisje (een rijksmonument) wordt gerestaureerd en de oude bomen gespaard zullen blijven. Met dit project behoudt de omgeving iets van haar groene parkachtige uitstraling.

BOUWPROJECT OP TOUWFABRIEK VAN DER LEE

In 2011 is de startnotitie van het project gelanceerd voor 40 woningen op het terrein van de oude touwfabriek en deels in de monumentale industriële panden van de touwfabriek. Middels dit project wordt het industriële erfgoed bewaard en gerestaureerd in combinatie met woningbouw. De inspraakprocedure wordt in het 1e kwartaal van 2012 verwacht. Een mooi initiatief.

UITBREIDING VAN DE MONUMENTENLIJST

De werkgroep heeft nogmaals (eveneens in 2008) een lijst samengesteld van diverse objecten die wij aanbevelen om aanvullend op de monumentenlijst te plaatsen. Wij vinden het heel belangrijk om op die manier een aantal objecten, woningen en boerderijen met een hoge cultuurhistorische waarde veilig te stellen voor het nageslacht. Begin 2012 volgt een presentatie bij de betreffende wethouder.

POLITIEK DE PERS EN ALGEMEEN

In 2011 hebben wij diverse malen de publiciteit gezocht om onze standpunten naar voren te brengen en onze bezwaren betreffende bouwplannen kenbaar te maken. Ook waren er contacten met politieke partijen, om onze doelstellingen te verdedigen bij het overhandigen van het jaarverslag van HK. Ook in 2012 hopen wij op deze wijze onze bijdrage te leveren aan het behoud van het historische karakter van Oudewater en buitengebieden.

De fundamenten van de RK-kerk zijn vernieuwd en de beelden worden gerestaureerd

De oude school zal, als er een bestemming gevonden is, worden opgeknapt.

VERSLAG VAN DE WERKGROEP HARMELEN

BESTUURLIJK

De werkgroep Harmelen bestaat uit de volgende leden:
Donald Lambert, Korenmolen 74, 3481 AW Harmelen
Wim Letteboer, Ambachtsheerelaan 17, 3481 GJ Harmelen
Pier Sinia, Dammolen 88, 3481 AN Harmelen
contactadres, telefoon: 0348-442558,
e-mail: piersinia@xs4all.nl
Sommige activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking met de projectgroep Harmelen van de Stichts-Hollandse Historische Vereniging.

ACTIVITEITEN

BOERDERIJLINTEN EN LANDELIJK GEBIED

Werkgroep Harmelen constateert dat de laatste jaren veel boerderijen met cultuurhistorische waarde verloren zijn gegaan. In het verslagjaar is 'rechtswege' goedkeuring verstrekt voor nieuwbouw op de plaats van het beeldbepalende pand Reijerscop 27, een langhuisboerderij. Dit pand bevindt (of beter: bevond, want het is inmiddels gesloopt) zich op een markante locatie tussen twee monumenten. Het had een met rietgedekt zadeldak en een symmetrische voorgevel. In de top bevond zich een Seriaans venster. De dakgoot was afgewerkt met gesneden windveer. In het interieur bevonden zich een kelder en opkamer. De sloop werd 'rechtswege' goedgekeurd, omdat de eigenaar een rapport had laten vervaardigen, waarin geconcludeerd was dat het pand

in slechte staat verkeerde en niet te herstellen was.

Een andere verontrustende ontwikkeling is de bouw van bijgebouwen. In het landschap verschijnen overal bijgebouwen waardoor er verrommeling plaatsvindt.

Foto:

Bijgebouw in landelijk gebied naast Reijerscop 3 in aanbouw. Ook aan de Gerverscop en de Utrechtsestraatweg zijn diverse bijgebouwen gebouwd.

De werkgroep vraagt zich af of de gemeente de bescherming van cultuurhistorische waarden wel voldoende kritisch beoordeelt of dat alles mag. Omdat het lastig is te beoordelen of een bijgebouw een wezenlijke bijdrage levert aan de bedrijfsvoering of een andere nuttige functie heeft, is het niet doelmatig om een bezwaar in te dienen tegen elk bijgebouw.

De Raad van gemeente Woerden is in 2006 akkoord gegaan met het verzoek om het buitengebied tot "beschermd dorpsgezicht" te verklaren.

Alle seinen staan echter op rood en de verklaring "beschermd dorpsgezicht" lijkt een loze kreet. De huidige politieke ontwikkelingen versterken bovendien deze mening.

In de toekomst zullen bij ongewijzigd beleid echter onnodig meer monumenten en beeldbepalende panden verloren gaan. De werkgroep Harmelen wil daarom bewerkstelligen dat een onafhankelijke instantie in opdracht van de gemeente een rapport opstelt alvorens er goedkeuring kan worden verleend tot sloop.

Twee foto's links:

Langhuisboerderij Reijerscop 27 voor de sloop in 2011.

Bouw van een nieuw woonhuis op de plaats van de voormalige langhuisboerderij Reijerscop 27 in 2012.

HARMELEN

ONDERZOEK BOERDERIJLINTEN

Het onderzoek van de boerderijlinten in Harmelen is voortgezet: Reijerscop, Gerverscop, Breudijk, Harmelerwaard, Utrechtsenstraatweg en Haanwijk.

Het accent wordt voorlopig gelegd op Reijerscop, omdat in samenwerking met de Historische Vereniging Vleuten-De Meern-Haarzuilens ook het deel van Reijerscop in De Meern erbij wordt betrokken.

Middels deze samenwerking zijn enkele uitgangspunten opgesteld, die verder zullen worden uitgewerkt.

WOONKERN HARMELEN

In het verslagjaar zijn enkele gezichtbepalende panden fraai gerestaureerd:

De voormalige onderwijzerswoning van de parochie St.Bavo (Ambachtheerelaan 1).

De woning bij de enige overgebleven oude Harmelense scheepswerf (Haanwijk 8).

De informatieborden op de gevels van dertien monumenten hebben veel belangstelling.

INBREILOKATIE AMBACHTSHEERELAAN

De inbreilokatie in Harmelen, gelegen tussen Ambachtsheerelaan, Tuinderij en Meerkoet, is mede door de economische recessie (essentieel) ongewijzigd gebleven.

Achter de woning Ambachtsheerelaan 43A worden de kassen gewijzigd en daarbij zal een oude schoorsteen worden gesloopt. Omdat dit in Harmelen de enige overgebleven schoorsteen van de tuinbouwindustrie is, heeft de werkgroep tezamen met de Commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap, de schoorsteen geëvalueerd.

Deze schoorsteen dateert van ca. 1960. De schoorsteen is opgetrokken in radiaal betonsteen. De doorsnede van de schoorsteen is 1,5 meter en bij de onderkant 1,7 meter.

De lengte van het nog aanwezige deel van de schoorsteen bedraagt 13 m. Oorspronkelijk was de lengte ca 20 m, maar door

schade is in de loop der jaren 7 m afgebroken.

Twee foto's:

Laatste schoorsteen tuinbouwindustrie te Harmelen.

Schoorsteen verkeert in slechte staat en zal worden gesloopt.

Architectonisch heeft de schoorsteen geen waarde en het verkeert in slechte staat, zodat het helaas niet bezwaarlijk is om deze schoorsteen te slopen.

OPEN MONUMENTENDAG EN KLASSENDAG 2011

Het thema van de open monumentendag in 2011 is: "Nieuw gebruik van oude gebouwen".

Voor het eerst werden ook scholen bij open monumentendag betrokken. De leerlingen van de klassen groep 7 en 8 van der basisscholen worden op de vrijdag voor de open monumentendag rondgeleid langs de monumenten in Harmelen. De leerlingen bekijken de informatieborden op de gevels van zo'n 10 monumenten en de teksten over de historie worden toegelicht. Twee monumenten - Sint Bavo kerk en het voormalig gemeentehuis aan de Dorpsstraat (nr.32-34, momenteel 'Makelaershuis') - worden ook binnen bezocht met een rondleiding, waarbij veel verteld over deze beide panden. Werkgroep Harmelen heeft medewerking verleend aan deze klassendag.

Foto:
Het oude gemeentehuis aan de Dorpsstraat
(momenteel 'Makelaershuis').

Op de open monumentendag zijn er activiteiten in diverse monumenten, zoals in Huize Harmelen, De Kievit, de Bavo kerk, tuinhuis 't Spijck bij huize Harmelen, het voormalig gemeentehuis aan de Dorpsstraat en het pand Breudijkermolen aan de Wildveldseweg op de locatie van de voormalige molen.

RANDWEGEN / POLDERS HAANWIJK, BIJLEVELD EN HARMELERWAARD

De provincie heeft als voorkeurrecht voor de nieuwe snelwegen vastgesteld: naast en verbreding van bestaande wegen.

Het plan om in polder Bijleveld ten noorden van de A12 een bedrijventerrein te vestigen is van de baan, zodat polder Bijleveld niet tot de polders behoort, die worden bedreigd door bouw.

Het gebied Avontuur Natuur in Bijleveld, dat grenst aan de woonkern van Harmelen Oost, wordt beheerd door Staatsbosbeheer. Gemeente Woerden is verantwoordelijk voor het toezicht en gebruik. Een tweede informatieavond in aansluiting op de vorige bijeenkomst heeft niet plaatsgevonden, omdat Staatsbosbeheer van gemeente Woerden nog geen reactie heeft ontvangen op vragen over toezicht en gebruik.

De werkgroep is van mening dat voor het creëren en in stand houden van een waardevol natuurgebied duidelijke regels moeten gelden, die moeten worden nageleefd.

Over de wegen bestaan nog onduidelijkheden, omdat nog niet alles is vastgesteld. Waar komt de toekomstige verbindingsweg tussen de A12 en Harmelen-Oost en hoe wordt deze weg in Harmelerwaard doorgetrokken? Ook is niet bekend hoe het traject door/bij Haanwijk zal worden van de verbindingsweg tussen de A12 en Harmelen-West.

De werkgroep blijft de verdere planologische ontwikkelingen rondom Harmelen alert volgen.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Begraafplaats Leidsestraatweg te Harmelen.

De algemene begraafplaats aan de Leidsestraatweg in Harmelen heeft door monumentale grafmonumenten en bomen een monumentaal karakter. Wegens de slechte staat van dit kerkhof had de werkgroep per brief aan B&W gevraagd om het kerkhof te verbeteren.

In de gemeentelijke nota "Beheer Begraafplaatsen" staat vermeld dat deze algemene begraafplaats in 2014 zal worden opgeknapt.

Landschap Erfgoed Utrecht (LEU).

LEU geeft onder meer adviezen over het stimuleren van landelijk erfgoed. De werkgroep heeft enkele bijeenkomsten bijgewoond, georganiseerd door LEU. Als gevolg van minder subsidie, zullen de activiteiten van LEU afnemen.

Hooibergen.

De werkgroep participeert in een provinciaal project van Boerderijenstichting Utrecht dat hooibergen inventariseert. Harmelen heeft veel boerderijen waar nog een oude hooiberg aanwezig is.

HARMELEN

VERSLAG VAN DE WERK GROEP WOERDEN

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit:

Gert Boelhouwer
Piet Brak (voorzitter)
Annemarie Bremer
Jan Willem Burggraaff
Luc van Dam
Bert van Elk
Anne de Goederen
Ed van Keimpema
Albert Klaassen
Marcel Koopmans
Ernst Meijer
Bert van Mourik
Magdaleen Mulder
Lucienne Thomassen

ACTIVITEITEN

De werkgroep behartigt de belangen op monumentengebied van de plaatsen Woerden en Zegveld.

Woerden is van origine vestingstad en marktplaats. Van oudsher geeft dit een sterke relatie tussen stad en omringend platteland. De sporen van het verleden zijn nog alom aanwezig. Als werkgroep willen we die sporen bewaren en waar het kan zichtbaarder maken. We proberen dit te realiseren door advies, overleg, publicaties en - indien nodig - door bezwaar te maken.

PROJECTEN

TANKSTATION WULVERHORSTBAAN

In 2011 is er een eind gekomen aan een zaak die ruim 20 jaar heeft geduurd.

Helaas hebben de beschermers van natuur- en cultuurwaarden in deze zaak verloren.

Rond 1990 ontstond het plan om het tankstation van Van Vliet weg te halen uit de binnenstad en te verplaatsen naar de zojuist aangelegde Wulverhorstbaan. Het tankstation zou dan komen in de strook tussen Wulverhorstbaan en Kromwijkerwetering.

De strook langs de Kromwijkerwetering was in diezelfde tijd door de gemeente juist bestemd als groene buffer tussen het bedrijventerrein Middelland en de boerderijenstrook langs de Kromwijkerdijk.

Kort tevoren was in een zitting bij de Raad van State over de vestiging van garagebedrijf Midland in deze strook door wethouder Groen van Woerden nog stellig verklaard dat in de strook geen verdere bebouwing meer zou komen.

De Stichting Hugo Kotestein heeft in samenwerking met andere belangengroepen zoals de Stichting Comité Behoud Kromwijkerdijk/Wulverhorst, Scoutinggroep Woerden en Stichting Ribbius Peletier vervolgens 20 jaar strijd gevoerd

tegen het plan door bezwaar te maken tegen het bestemmingsplan en tegen bouwvergunningen bij gemeente, provincie, rechtbank en Raad van State.

De laatste zitting was bij de Raad van State op 7 april 2011. Door Stichting Hugo Kotestein en de andere bezwaarmakers zijn alternatieven ingebracht. De vertegenwoordiger van de provincie gaf tijdens de zitting onjuiste informatie over de aan te leggen randwegen.

Op 22 juni heeft de Raad van State uitspraak gedaan. Het hoger beroep is ongegrond verklaard. Volgens de uitspraak heeft de strook langs de Wulverhorstbaan geen bijzondere beschermde status. Ook is volgens de uitspraak door de bezwaarmakers onvoldoende aannemelijk gemaakt dat met een vestiging van het tankstation elders in Woerden een gelijkwaardig resultaat is te behalen.

Het doek is hiermee definitief gevallen. Het tankstation staat er inmiddels.

DEFENSIE-EILAND

Via een Europese aanbestedingsprocedure is Blauwhoed/Vorm geselecteerd als partij om het Defensie-eiland te ontwikkelen en te saneren. In 2007 heeft onze werkgroep een rapport opgesteld om aandacht te vragen voor de aanwezige cultuurhistorische waarden van het huidige complex. Bestaande gebouwen die bruikbaar zijn moeten worden behouden. Nieuwbouw zal qua vorm en architectuur moeten aansluiten op het bestaande militair-industriële karakter. Verder moet bebouwing niet hoger worden dan de gemiddelde hoogte van de te behouden gebouwen en de woonhuizen in de omgeving, aldus ons rapport.

In het najaar van 2011 is het bestemmingsplan voor het Defensie-eiland in procedure gebracht. De werkgroep heeft een reactie gestuurd op het voorontwerp bestemmingsplan. De Stichting Hugo Kotestein vindt dat het niet de goede kant opgaat. Het bestemmingsplan schenkt te weinig aandacht aan zichtlijnen. En de toegestane hoogte van een aantal gebouwen is met 21 en 24 meter buiten de Woerdense maat. Ook vindt de Stichting dat de bestaande oeverlijnen gerespecteerd moeten worden en dat er daarom niet in en boven het water mag worden gebouwd.

In december heeft de werkgroep een boekje uitgebracht over de herinneringstekens die op het Defensie-eiland aanwezig zijn. Dit boekje kunt u downloaden op onze website.

Vier leden van de werkgroep hebben een inventarisatie gemaakt. Stichting HK pleit ervoor om deze kleine monumenten in te passen in de nieuwe ontwikkelingen.

In 2012 wordt gestart met saneringsactiviteiten. Ook zullen de eerste ontwerpen van de woningen op het noordelijk deel verschijnen.

MONUMENTENBUDGET

B en W heeft in 2008 een monumentennota laten opstellen. De nota is getiteld: "Ankerpunten in de historische omgeving, monumentenbeleid in breed perspectief". De bedoeling van de nota is om meer structuur aan te brengen in het gemeentelijk monumentenbeleid. Voor een goede uitvoering van het beleid is meer geld nodig, ondermeer voor het uitbreiden van de gemeentelijke monumentenlijst. Het is jammer dat nu al jarenlang de uitbreiding van de monumentenlijst vooruit geschoven wordt. Ook in 2011 zijn op dit beleidsterrein geen stappen gezet.

ZANDWIJKSINGEL

De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om de Zandwijk singel te verbreden. De bedoeling is om de huidige verkeersstromen meer ruimte te geven. De gemeente wil een strook van de vestinggracht dempen. Hiervoor zouden vier volwassen treurwilgen moeten verdwijnen. De Stichting is tegen dempen van water op deze plaats. Het karakteristieke beeld van buitengracht en singeloever verdraagt geen ingrepen van deze schaal. De oplossing moet gezocht worden in het beter geleiden van de verkeersstromen. Voor de niet-onderheide huizen van de Zandwijk singel zou het gunstig zijn als het verkeer wordt ontmoedigd om deze route te kiezen. De werkgroep heeft in 2010 een brief geschreven aan het College van B en W waarin bezwaar gemaakt wordt tegen demping van water. Ook zijn oplossingen aangedragen voor de verkeerssituatie.

In december 2011 heeft de gemeente zichzelf een vergunning verleend voor het kappen van drie treurwilgen. Door bewoners van de Zandwijk singel en door Stichting Hugo Kotestein is tegen de kapvergunning bezwaar gemaakt. De uitkomst hiervan is nog niet bekend.

LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN

De gemeente heeft het bureau Brons + partners opdracht gegeven een Landschapsontwikkelingsplan (LOP) op te stellen voor het buitengebied van de gemeente Woerden. Dit plan moet de landschapsbeleidsplannen van de vroegere gemeente Woerden

(inclusief Kamerik en Zegveld) en de gemeente Harmelen vervangen.

De werkgroep is vertegenwoordigd in de klankbordgroep die bij de totstandkoming is betrokken. In januari 2011 was er voor het laatst een bijeenkomst. Daarna is niets meer over het LOP vernomen.

KROMWIJKERWETERING-WEST

In het najaar kwam de gemeente plotseling naar buiten met het plan voorbedrijfsvestiging in het gebied tussen de Kromwijkerwetering en de A12 ter hoogte van de Broekermolenvliet. De gemeente heeft een voorkeursrecht gevestigd op de hier gelegen gronden. De bewoners van de Kromwijkerdijk zijn tegen de plannen in verzet gekomen. De Stichting Hugo Kotestein heeft eind december een zienswijze ingediend bij het College. In onze zienswijze wijzen wij de plannen voor bedrijfsvestiging in dit kleinschalige polderlandschap af.

Het College denkt aan verplaatsing van Transportbedrijf Snel naar dit nieuw te ontwikkelen terrein. De werkgroep is van mening dat het bedrijf Snel beter op de huidige plek kan blijven zitten. Verplaatsing dient geen enkel doel.

WERKLINT NIEUWERBRUG

Op de grens van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Woerden bij het dorp Nieuwerbrug zijn plannen voor bedrijfsvesting. De werknaam voor het nieuwe bedrijfsterrein is 'werklint Nieuwerbrug'. Bedrijven die nu elders in Nieuwerbrug zijn gevestigd zouden naar het nieuwe bedrijventerrein moeten verhuizen.

Het beoogde gebied ligt in het open landschap ten oosten van Nieuwerbrug bij de spoorlijn en A12. Een deel van de benodigde gronden ligt in de gemeente Woerden. Op deze gronden heeft de gemeente een voorkeursrecht gevestigd.

De werkgroep heeft eind december een zienswijze ingediend bij het College. In de zienswijze zeggen we dat te verplaatsen bedrijven beter op hun huidige plek kunnen blijven zitten. De plek waar de nieuwe bedrijfsvesting zou moeten komen is cultuurhistorisch en geologisch van veel waarde. De strokenverkaveling van meerdere polders komt hier bij elkaar. In het terrein zijn ook oude waterlopen waarneembaar.

EXERCITIETERREIN

De gemeente heeft de bevolking gevraagd ideeën in te leveren voor een nieuwe inrichting van het Exercitieterrein. Volgens de gemeente moet de huidige beplanting wijken.

De werkgroep heeft via een brief aan het College laten weten graag met de gemeente in overleg te gaan over de situatie rond dit unieke terrein. Het Exercitieveld is een monument waar we als gemeente heel zuinig op moeten zijn. In 2012 zal het overleg van start gaan.

OBJECTEN

BOERDERIJ BREDIUS

In april 2008 is de Brediushoeve door brand grotendeels verwoest. De hoeve kan hersteld worden. Voor zover bekend heeft de eigenaar nog nooit een concreet herstelplan ingediend. Waarom hiermee gewacht wordt is niet duidelijk. De huidige situatie is onacceptabel. De monumentale boerderij is een belangrijk onderdeel van het landgoed Bredius, een uniek cultuurhistorisch monument binnen de stedelijke bebouwing van Woerden.

SCHOORSTEEN BIJ WASSERIJ JOHANNA

Woerden heeft een drietal historische fabrieks-schoorstenen. Ze staan bij de dakpannenfabriek aan de Pannebakkerijen, op het Defensie-eiland en bij de voormalige wasserij Johanna op de Leidsestraatweg. Laatstgenoemde schoorsteen verkeerde al enige jaren in een slechte bouwkundige toestand. De wasserij en de schoorsteen aan de Leidsestraatweg 36-38 zijn gemeentelijk monument. Om geen risico's te lopen is op aanwijzen van de gemeente op 25 november de bovenste vijf meter van de schoorsteen afgehaald. Het afkomend materiaal is bewaard; terugbouwen is dus mogelijk.

De schoorsteen meet nu nog 16 meter, hij is nog juist te zien vanaf de Leidsestraatweg.

UTRECHTSESTRAATWEG 100-102

De sloop en herbouw van de voormalige boerderij Utrechtsestraatweg 100-102 vindt de werkgroep afkeurenswaardig. Het betreft hier een markant gelegen boerderij op de hoek van de Utrechtsestraatweg en de vroegere buurtweg Cattenbroekerdijk. De boerderij verkeerde op het oog in goede staat. De nieuwe eigenaar wilde een kelder aanbrengen over de gehele lengte van het gebouw. Hiervoor is de boerderij afgebroken. De kelder is inmiddels gerealiseerd. De boerderij wordt nu in oude stijl herbouwd. De vernieuwde boerderij zal er perfect gaan uitzien, de band met het verleden is echter op rigoureuze wijze doorgesneden. Het gemeentebestuur heeft vergunning gegeven voor deze operatie. Zulke ontwikkelingen moeten in het vervolg worden tegengegaan. Met een breed gedragen effectief monumentenbeleid valt dit te bereiken.

AANKOOP HAVENSTRAAT

In 2008 is de Stichting Stadsherstel Woerden opgericht. Het doel van de Stichting is het restaureren van cultuurhistorisch waardevolle en monumentale gebouwen in de gemeente Woerden. De Stichting Stadsherstel probeert panden te kopen en na restauratie weer te verkopen. Sinds de oprichting had de Stichting nog geen pand kunnen verwerven, eenvoudigweg omdat er geen geschikte objecten op de markt kwamen. In maart 2011 was het eindelijk raak. De Stichting Stadsherstel wist het perceel Havenstraat 38-40 te verwerven. Het gaat hier om een blokje arbeiderswoningen daterend van ongeveer 1850. Het plan is om er vier woningen voor starters van te maken. De verkoop is gestart, de restauratie zal spoedig aanvangen.

TITUS BRANDSMASCHOOL

Aan het begin van de Rembrandtlaan staat het gebouw van de vroegere Pius X-school, hier is tegenwoordig de volksuniversiteit en de lokale omroep RPL gevestigd. Tegen de Pius X-school stond de vroegere Titus Brandsmaschool. In 2011 is laatstgenoemd gebouw plotseling afgebroken. Een publieke discussie hierover is niet gevoerd. De westelijke wand van de Pius X-school is met planken dichtgezet. De werkgroep is van mening dat Woerden veel zorgvuldiger moet omgaan met oude schoolgebouwen. In Woerden-Noord en Woerden-West staan nog andere karakteristieke schoolgebouwen uit de jaren vijftig/

WOERDEN

zestig van de vorige eeuw die het behouden waard zijn.

STRAATWANDEN

Het westelijk deel van de Havenstraat is bij oudere Woerdenaren bekend onder de naam Schapensteeg. De noordelijke straatwand van de Schapensteeg wordt gevormd door de achterkant van winkelpanden en pakhuizen. De tegenoverliggende zuidelijke straatwand wordt gedomineerd door de muur van de Bibliotheek, onderdeel van het appartementengebouw De Beukenhof. Hier is een ingrijpende verbouwing uitgevoerd. De gevelwand heeft nu grote raampartijen die qua materiaalgebruik en maatvoering geen enkele relatie hebben met dit historische straatje (foto hieronder). Jammer dat dit kon gebeuren.

Meer waardering heeft de werkgroep voor de verbouwing van de winkelpanden waarin tot voor kort herenmodezaak Van den Bosch

was gevestigd. In deze panden zijn na een grote verbouwing op de verdieping tien appartementen en drie studio's gevestigd. Op de begane grond zijn winkelruimtes. De gevels van de panden aan de Voorstraat 91 en het Plantsoen zijn een sieraad voor dit deel van de binnenstad. Zie de twee foto's rechts.

**HET DAGELIJKS BESTUUR IS M.I.V.
1 OKTOBER 2012 OP ZOEK NAAR EEN**

SECRETARIS

MEER INFO OP
WWW.HUGOKOTESTEIN.NL